

Tekst : Carine Stevens
Foto: Carl Vandervoort

Relatie

VERZOENEN, NET VOOR HET TE LAAT IS

Afscheid nemen van het leven is aartsmoeilijk. Als er dan ook nog conflicten sluimeren of scherper worden, wordt het eens zo zwaar.

Levensindebemiddelaars Ine en Marc willen mensen elkaar de hand laten reiken in die allerlaatste fase, zodat je écht in vrede kunt gaan.

Een man wil zich op zijn sterfbed verzoenen met een familielid met wie hij al jaren in onmin leeft. Een vrouw die haar vader uit haar leven heeft gebannen, wil hem er ook niet bij wanneer ze voor euthanasie kiest. De ene broer of zus vindt dat hun bejaarde moeder beter naar een rusthuis gaat, de andere blijft erbij dat ze nog zelfstandig thuis kan wonen. Of ze verschillen grondig van mening over de medische behandeling van een ouder die palliatief is. Het zijn allemaal situaties waarin een levensindebemiddelaar kan helpen om de communicatie te herstellen en te voorkomen dat het conflict escaleert. "We willen een veilig kader creëren om conflicten in de laatste fase van het leven zichtbaar en bespreekbaar te maken, in plaats van ze te ontkennen of weg te stoppen", aldus Inge De Boeck en Marc Delaere. Samen stonden ze enkele jaren geleden aan de wieg van ConnFinity, een netwerk van professioneel opgeleide bemiddelaars rond levensindeconflicten.

"Of mensen in rust kunnen heengaan of dat er nog veel spanningen in de lucht hangen, is een wezenlijk verschil. Zowel voor de stervende als voor de nabestaanden"

Persoonlijke ervaringen

Zowel Marc als Inge zijn gestart als 'algemene' bemiddelaars en pas daarna deze kant uit geëvolueerd, beiden vanuit persoonlijke ervaringen. Marc is weduwnaar, zijn vrouw Annemie is zes jaar geleden gestorven. "Ze is vier jaar ziek geweest", vertelt Marc. "Hersenkanker. We wisten al vlug dat ze niet meer zou genezen en zijn het thema 'dood' nooit uit de weg gegaan. Samen hebben we nog een paar mooie jaren gehad waarin we veel hebben gepreut, in alle openheid, ook met onze kinderen. Annemie is op een serene manier kunnen gaan. Het afscheid was warm en liefdevol, wat het rouwproces voor mij en de

kinderen zeker minder zwaar heeft gemaakt." Marc had altijd in de chemische sector gewerkt, maar na de dood van zijn vrouw wilde hij zijn leven drastisch omgooien. Hij volgde de basisopleiding bemiddeling bij Mediv (Mediation Instituut Vlaanderen) en kwam daar in contact met Inge, die al langer actief was als bemiddelaar. Zij speelde met het idee om een vorm van bemiddeling te ontwikkelen die zich specifiek toespitste op conflicten die opduiken of acuut worden in de laatste levensfase. Inge: "In 2010 werd mijn schoonvader ziek, waarna tussen de familie en de arts een medisch conflict ontstond over zijn behandeling. Officieel bemiddelen

kon ik niet, omdat het om familie ging, maar ik heb toen wel een aantal niet-officiële gesprekken gevoerd met alle betrokkenen waardoor de dingen uiteindelijk goed zijn verlopen. Ik beseef heel goed: of mensen in rust kunnen heengaan of dat er nog veel spanningen in de lucht hangen, dat is een wezenlijk verschil. Zowel voor de stervende als voor de nabestaanden.”

Dubbel taboe

Levenseindebemiddeling combineert twee taboes, aldus Marc en Inge. Aan de ene kant is er de dood, aan de andere kant conflicten. Inge: “Mensen vertellen hooguit dat ze een meningsverschil hebben met een naaste of dat ze niet meer met elkaar praten. Maar dit ook effectief als een conflict benoemen, nee. Ze klappen vaak dicht of gaan het onderwerp uit de weg. Terwijl conflicten juist in die laatste levensfase een scherp en dwingend karakter kunnen krijgen, door het naderende afscheid en het onomkeerbare van de dood.

Daarom is het goed om er wél iets mee te doen, zodat de stervende gemoedsrust vindt en kan loslaten. De nabestaanden worden op hun beurt minder bezwaard door negatieve herinneringen en gevoelens van spijt. Een levenseindebemiddelaar kan daarbij helpen.”

Cruciaal is dat alle betrokkenen akkoord gaan met de bemiddeling. Marc: “Wij forceren niets, leggen niets op, dragen zelf geen oplossingen aan. Het enige wat we doen is een hand uitsteken naar beide partijen. Wordt die niet aanvaard, dan houdt het op. Zo hebben we ooit willen bemiddelen tussen een vader en zijn dochter. De man was palliatief; zijn vrouw wilde graag dat hun dochter afscheid kon komen nemen van haar vader, ook al was er geen contact meer. Maar de vader hield voet bij stuk: zijn dochter kwam het huis niet meer binnen.” Inge: “Mensen kunnen ongelooflijk koppig zijn. Maar heel vaak gaat het wél goed. Zo hebben we onlangs bemiddeld tussen twee broers, die elkaar na jaren heb-

ben teruggezien aan het sterfbed van een van hen. Soms lukt het, soms lukt het niet. Mensen moeten zich op zo'n moment heel kwetsbaar kunnen en durven opstellen, daar zijn we ons van bewust.”

Communicatie en verbinding

Conflicten kunnen te maken hebben met meningsverschillen in het hier en nu, bijvoorbeeld rond financiële kwesties of de vraag of een ouder met beginnende dementie al dan niet naar een rusthuis moet. Maar heel vaak ligt de aanleiding ook in het verleden. Inge benadrukt dat zij zich als levenseindebemiddelaars onderscheiden van andere professionelen aan het sterfbed én dat ze geen therapeuten zijn. “We gaan niet in op de oorzaak van het conflict, noch op verwijten of schuldvragen. We spitten niet in het verleden. Natuurlijk luisteren we naar de verhalen van de mensen, maar we helpen hen vooral om op een andere manier

naar elkaar te luisteren. Wij zetten in de eerste plaats in op het herstellen van de communicatie. Vergeven is soms een brug te ver, dat beseffen we maar al te goed. Maar ongeacht welke moeilijke of traumatische dingen er vroeger gebeurd zijn, praten moet toch mogelijk zijn?” Marc verwijst naar de naam van hun vzw. “ConnFinity is de samentrekking van conflict en finity, maar ook van connection en infinity. Bemiddeling in levenseindesituaties kan mensen helpen om zich opnieuw te verbinden en bevrijd te voelen.” Inge besluit: “Daar geloven we heel sterk in: dat verbinding, ondanks alles, mogelijk blijft.”

Meer info over levenseindebemiddeling en een lijst van levenseindebemiddelaars vind je op www.connfinity.be

3 x meer weten over bemiddeling

Wat is het precies?

Bemiddeling is een methode om conflicten tussen mensen aan te pakken. De bemiddelaar staat buiten het conflict, maar helpt om de communicatie tussen de partijen op gang te brengen, te vergemakkelijken en gaande te houden. De bemiddelaar biedt geen kant-en-klare oplossing, maar helpt om er samen uit te geraken.

Welke soorten bestaan er?

- Een **bemiddelaar in Familiezaken** bemiddelt bij familiale conflicten zoals erfeniskwesties, problemen in nieuw samengestelde gezinnen, ouder-schapsconflicten en scheidingen.
- Een **bemiddelaar in Sociale Zaken** richt zich op conflicten op de werkvloer: tussen werkgevers en werknemers of tussen collega's, rond pesterijen en ongewenste intimiteiten.
- Een **bemiddelaar in Burgerlijke- en Handelszaken** bemiddelt bijvoorbeeld bij conflicten tussen bureaus of tussen huurders en verhuurders. Maar ook tussen twee partijen met een handelsrelatie, zoals een leverancier en een klant, bestuurders en vennoten.

Hoe vind je een bemiddelaar?

Op de site van de Federale Bemiddelingscommissie vind je meer info, plus een lijst van erkende bemiddelaars. Kijk op www.fbc-cfm.be

Plattelands TV

1 zender - 4 thema's

onstv

11 november tot 9 december

Deze maand blikken we terug op alles wat Ons doet in Vlaanderen met een compilatie van Ons Dorp. Ter inspiratie voor een heerlijke herfstlunch bakken we een witlofquiche met OudBruggekaas. En ons vrouwelijk talent ontmoeten we deze keer bij vzw Suskewiet.

proximus
Kanaal 95

Raoul
De Keyser
oeuvre

22.09.2018... 27.01.2019

→ BOEK NU JE GIDS AAN HALVE PRIJS

Maak kennis met de grootmeester van de naoorlogse Belgische schilderkunst. Ontdek samen met de gids deze unieke overzichtstentoonstelling met meer dan 120 werken. Je krijgt daarbij ook een belangrijk ensemble werken op papier te zien die De Keyser in 2008 schonk aan het MSK Gent.

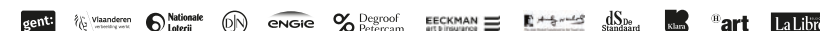
Reserveren via:

smak.be/bezoekgroep of tel: 09 210 10 75

De actie loopt tot en met 20.12.2019.

S.M.A.K.

Jan Hoetplein 1, B-9000 Gent
www.smak.be

Raoul De Keyser
Sejour, 2001 (detail)
© Family Raoul De Keyser | SABAM Belgium 2018